

Watermolenpad

Natuur- en landschapswandeling

Het Watermolenpad is een bijzonder mooie wandelroute langs een afwisselend landschap van bossen en velden. De wandeling brengt je naar Minderhout, Hoogstraten, Castelé (deelgemeente van Baarle-Nassau) en Wortel. Je kan zowel in Minderhout als in Hoogstraten vertrekken.

VERTREK MINDERHOUT

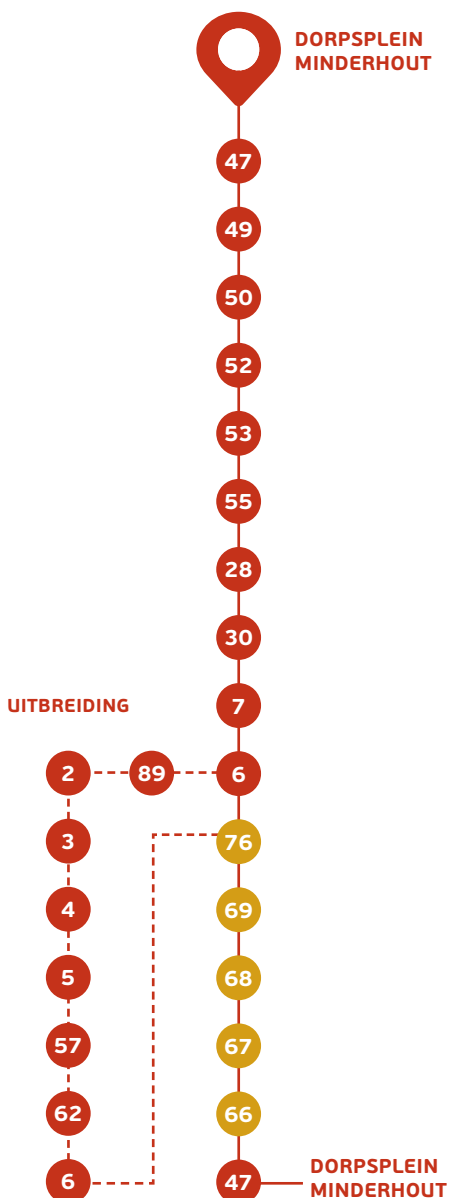
Je vertrekt op het dorpsplein van Minderhout (1) langs de weg Hoogstraten-Breda (N14). Je volgt de bewegwijzering naar **KNP 47**.

Je volgt de bewegwijzering naar **KNP 47**. Als je met je rug naar de Sint-Clemenskerk staat, ga je links via het fietspaadje en de Schoolstraat naar de N14. Wees voorzichtig bij het oversteken, dit is een erg drukke baan. Je gebruikt de oude voetwegen naar **KNP 47**. Van hieruit ga je naar **KNP 49**. Onderweg loop je langs de kapel Onze-Lieve-Vrouw van den Akker.

Waltman Van Dijck, broer van de beroemde schilder Antoon Van Dijck, was destijds pastoor van deze kapel die in 1650 werd gebouwd. De kapel heeft mooie meubels uit de 17de eeuw, een witmarmere communiebank en waardevolle heiligenbeelden.

Je passeert, aan je rechterkant, het Withof. Het Withof is genoemd naar de Witheren uit Antwerpen die van 1280 tot 1810 de kerk van Minderhout bedienden. Na 1285 werd het Withof meermaals vergroot en verbouwd tot een typische norbertijnenpastorij (o.a. door Waltman in 1666). Van 1892 tot 1971 was het Klein Seminarie eigenaar, tot dit mooie huis in 1974 door een particulier werd gekocht en gerestaureerd. Aan **KNP 49** gaat het verder richting **KNP 50**. Bij het oversteken van de Mark (2) zie je de in 2004 prachtig gerestaureerde Laermolen. Deze olieslagmolen is vier maal per maand in werking: de tweede en de vierde zondag van de maand en de daaropvolgende dinsdagen. Deze watermolen werd gebouwd in 1766-1767 met materialen die afkomstig waren van een oudere slag- en schorsmolen uit de 16de eeuw.

KNP 50 is het kruispunt tussen de Molenstraat, 's Boschstraat en de Bosuil. Honderd meter naar links stond vroeger een ijskelder. Een bordje verwijst naar de vindplaats van de fundamente. De ijskelder is gebouwd in de eerste helft van de 18de eeuw, mogelijk in opdracht van de latere hertog Niklaas van Salm. Het cirkelvormige gebouw met een doorsnede van 8 meter was onder de gemetselde koepel wel 6 meter diep. De gang die aan de noordelijke zijde uitgaf op de weg was 15 meter lang en zo breed dat een kar gemakkelijk in en uit kon rijden. Wanneer het kasteel 's winters rondom in het water stond en het vroom, kapte men ijs om de kelder te koelen (tot 200 m³). Zand en kreupelhout op de koepel zorgden mee voor koelte. Het slachtvlees voor de kasteelbewoners hing aan ijzeren haken in de koepel. Na zo'n honderd jaar raakte de kelder in onbruik. De gang werd afgebroken in 1865, de kelder in 1914-1918. In 1971 vond men de fundamente terug.

Via het Stipstappepad gaat het van **KNP 50** naar **52**. Het Stipstappepad is een oude voetweg, ook wel Kerkpad genoemd. Je gaat zo richting het Gelmelslot. Volgens de legende zou dit kasteel in de 9de eeuw zijn gebouwd door de Noorman Gelmel. Het slot werd meermaals verbouwd door de latere Heren van Hoogstraten. Na bedelaarsoord (1810), landbouwkolonie (1880) en toevluchtshuis (1891) doet het sinds 1931 dienst als penitentiair schoolcentrum of schoolgevangenis.

Aan **KNP 52** vind je de poosplaats met het gedicht van Guido Belcanto. 'Poosplaatsen langs de Mark' is een kunstproject van kunstenaars Pien Storm van Leeuwen, waarbij zwerfkeien met een gedicht langs het stroomgebied van de Mark zijn geplaatst. Deze poosplaatsen nodigen de voorbijganger, fietser en wandelaar uit om even stil te staan bij het uitzicht, de geschiedenis of de sfeer van de plaats. Bekende dichters zoals Geert De Kockere en Marc Pairon schreven een inspirerend gedicht voor dit project. Het totale project bestaat uit 21 poosplaatsen. Het volgt het hele traject van de Mark vanaf de bron in Merksplas tot de monding ver voorbij Breda.

Aan **KNP 52** gaat het verder via **KNP 53, 55, 28** en **30**. De wandeling loopt hier over het 'Kasteelpad'. Deze oude voetwegen maakten vroeger de verbinding tussen Wortel en Hoogstraten. Recht voor je zie je de kerk van Wortel (15de eeuw). Als de weide te drassig is, ga dan van **KNP 52** naar **KNP 30** via **KNP 51, 54** en **27**. Ook hier gebruik je een voetweg: de 'Tikkenhaenweg' (6). Aan **KNP 30** ga je via **KNP 7** naar **6** en zo kom je in het domein van Wortel-Kolonie (3).

Hier is een uitbreiding (4,5 km) mogelijk via **KNP 6, 89, 2, 3, 4, 5, 57** en **62** en opnieuw naar **6**. Op deze uitbreiding heb je een mooi zicht op Bootjesven (4). Bootjesven is een natuurlijk ven dat werd uitgeturfd. Wilde eenden komen er uitrusten van hun trektocht. Je vindt hier meerdere dennensoorten zoals de Pinus Nigra Corsicana of zwarte Corsicaanse den met zijn ranke,

zwarte stam en donkergroene naalden en de Pinus Silvestris, de grove den met minder slanke stam en roestbruine top. Op Bootjesven zie je ieder jaar in de zomer ook een groot aantal waterveermuizen die hier in de schemering de insecten van het wateroppervlak plukken.

Terug aan **KNP 6** ga je nu via het Nederlandse wandelnetwerk. Let op: de Nederlandse knooppunten zien er anders uit en staan aangegeven met geelgroene stickers. Je gaat via **KNP 76, 69** naar **68**. Je verlaat het bos en komt in de streek van de Castelreese Heide (5). Vroeger groeide hier enkel heide. Na de grote heidebrand van 1930 is men voorgoed begonnen met de ontginning. In dit landschap komen de grutto, wulp, Kievit en scholekster voor. Door de vlakke weiden van de Castelreese Heide en de bossen van Wortel-Kolonie bereik je Castelré, wat 'weg naar het kasteel' betekent. Aan **KNP 68** vind je Café in Holland. In dit café schenkt men graag een jonge of oude klare en de specialiteit van het huis is 'spek met eieren'. Van hieruit ga je naar **KNP 67**. Je wandelt tot aan 'De Ballon' (7) en dan sla je linksaf. Dit monument is een gedenkteken aan de ballonpost, luchtpost die hier vanuit bezet Parijs strandde in 1870.

Vervolg naar **KNP 66** via de asfaltweg en sla links af naar Het Schrans (8). Je vervolgt de wandeling door de velden en net voor je op de weg Minderhout-Baarle komt, gaat de wandeling tussen een hoeve en een schuur door. De openbare voetweg loopt hier inderdaad over het erf van deze boerderij. De baan die nu geasfalteerd is, wordt, in de volksmond, nog steeds Rode Weg genoemd, naar de rode gebakken klinkers die hier vroeger als wegdek lagen. Je draait naar links aan **KNP 66** en over de brug van de Mark naar **KNP 47** en verder richting **KNP 44** tot je weer bij het vertrekpunt aan de Sint-Clemenskerk komt. In de kerk, achter het altaar, hangt een schilderij dat door sommigen toegeschreven wordt aan Antoon Van Dijck. Inderdaad uit de tijd dat zijn broer Waltman hier pastoor was.

VERTREK HOOGSTRATEN

Als je vertrekt vanuit Hoogstraten, start je aan **KNP 86**. Via **KNP 84** (op het Belgijnhof) en **81** ga je naar **50**. Daar pik je in op het traject zoals het vertrekt vanuit Minderhout. Op het einde, terug aan **KNP 47**, ga je niet naar 44, maar naar **49, 50, 81, 84** en **86** waar je aan het eindpunt komt.

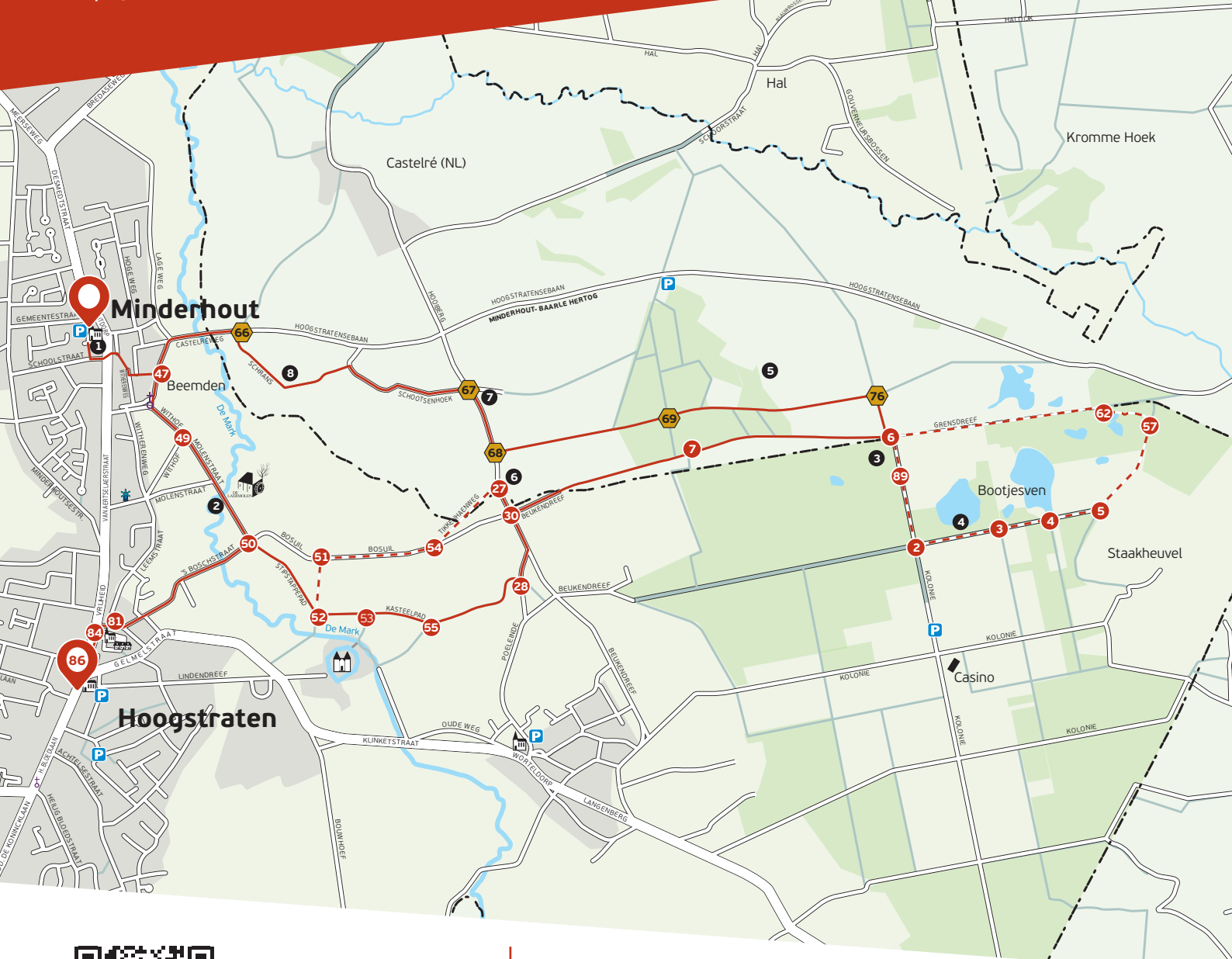
In 1822 koopt de Nederlandse Generaal Johannes Van den Bosch, stichter van de Maatschappij voor Weldadigheid, hier meer dan 532 hectaren. Hij ontgint de gronden, sticht de Vrije Kolonie Wortel en plaatst er een groot aantal arme gezinnen in evenveel kleine boerderijen. Het project kent geen succes en wordt na de Belgische onafhankelijkheid als 'Hollands' afgevoerd. Daarna wordt Wortel-Kolonie een thuishaven voor de landlopers en daklozen. Na de afschaffing van de wet op de landloperij in 1993 zijn de centrale gebouwen als gevangenis nog altijd eigendom van het Ministerie van Justitie. De andere gebouwen en de gronden hebben een nieuw beheer en een nieuwe bestemming gekregen. Het domein, een uniek compartimentenlandschap met bossen, weiden, weilanden en monumentale dreven, is sinds 1999 als landschap beschermd. Het wordt beheerd door verschillende partners van de Vlaamse overheid. De Stichting Kempens Landschap, een initiatief van de provincie, is mede-eigenaar van het domein en coördineert het inrichtingsplan samen met het Agentschap voor Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij en de stad Hoogstraten. De afdeling Natuur beheert meer dan 30 hectaren rond Bootjesven. Deze gronden sluiten aan bij het grensoverschrijdend natuurgebied Het Merkske. Momenteel loopt de selectieprocedure voor de erkenning van Wortel-Kolonie als Unesco Werelderfgoed. Wellicht maakt de 'kolonie' in de toekomst deel uit van deze verzameling bijzondere erfgoedsites.

Watermolenpad

Natuur- en landschapswandeling

Wandelroute

9,5/14 km • ca. 2 uur

Downloaden?
Scan hier de code.

#visithoogstraten

www.visithoogstraten.be

03 340 19 55 - toerisme@hoogstraten.be - Samenstelling route en teksten: VVV Hoogstraten

Start wandeling
Centrum Minderhout | Sint-Clemenskerk

Start wandeling knooppunt 86
Centrum Hoogstraten | Sint-Katharinakerk

Wandeling

Parking: vrij parkeren

Hoogstraten
hoogst hartelijk